

Kunnskapsdepartementet
postmottak@kd.dep.no

Oslo, 18.12.2009

Vår ref.
27232/TRBE

Deres ref.
200904676-/HAK

Høring om etablering av sentre for fremragende utdanning (SFU)

Arbeidsgiverforeningen Spekter avgir med dette en høringsuttalelse i forbindelse med Universitets- og høyskolerådets (UHRs) utredning om etablering av sentre for fremragende utdanning (SFU).

Spekter viser til at Stjernøutvalget (NOU nr 3:2008 *Sett under ett. Ny struktur i høyere utdanning*) sitt forslag om å etablere sentre for fremragende undervisning¹ mottok bred støtte i høringsuttalelsene, og at det er svært stor interesse for å etablere slike. Samtidig er det stor tro på at dette vil være et egnet virkemiddel til å heve utdanningskvaliteten. Dette er også Spekters oppfatning.

UHRs utredning er grundig og dekker på en utfyllende måte KDs mandat. Spekter har følgende merknader til UHRs utredning:

- UHR er skeptisk til å etablere egne sentre knyttet til profesjonsutdanningene. Spekter mener at det uansett bør stimuleres til slike sentre, eller andre lignende tiltak innenfor spesielt de kortere profesjonsutdanningene. Disse utdanningene er svært viktige for utviklingen av velferdsstaten, og de krever spesiell oppmerksomhet. Spekter er derfor positiv til at KD planlegger et pilotprosjekt for dette for lærerutdanning i 2010, som kan være en modell som kan gjelde også for andre profesjonsutdanninger. Spekter ønsker allikevel å understreke at slike etableringer ikke må gjøres for å "reparere" allerede svake miljøer, men må være et ledd i å stimulere ytterligere fremragende miljøer, samt læring, utvikling og spredning av gode modeller og praksis.
- Samarbeid mellom utdanning og arbeidsliv får stadig større oppmerksomhet, og Stjernøutvalget foreslo at samarbeid med arbeids- og næringsliv kunne være ett av flere kriterier for tildeling. Spekter mener at det legges for lite vekt på dette i utredningen, både som mulig tildelingskriterium og som drivkraft for innovasjon i utdanningene. Både frivillig og obligatorisk praksis er viktig for arbeidslivet, og bør kunne være et viktig element for å utvikle både kvalitet og relevans i større grad enn det UHRs utredning drøfter, også utenfor profesjonsutdanningene hvor det er lang tradisjon for ulike praksismodeller.

¹ Spekter synes UHR sitt forslag i utredningen om å erstatte "undervisning" med "utdanning" er velbegrunnet, og støtter dette.

- Koblingen til arbeidslivet og forbedringer knyttet til yrkesutøvelse bør være et viktig element i de evalueringer og den forskning som skal gjennomføres i kjølvannet av etableringene, for de studier der det er relevant.
- Siden universiteter og høyskoler har klare krav til å være forskningsbaserte, trekkes mye aktivitet mot forskning. Styrking av relasjonene mellom utdanning, praksis og FoU kan skje gjennom større vektlegging av forskning rettet mot utøvelsen av yrkesrollene i tverrfaglig praksis og innenfor ulike arbeidsformer. Dette vil være et viktig bidrag i brobyggingen mellom teori og praksis og gi det konkrete samarbeidet mellom utdanningsinstitusjon og blant annet helseinstitusjonene et bedre felles grunnlag i forbindelse med praksisstudier. Dette kan også bidra til videreutvikling av undervisningen som igjen kan redusere studentenes praksissjokk. I spesialisthelsetjenesten er det for øvrig inngått avtaler og etablert samarbeidsorgan mellom utdanningsinstitusjonene og helseforetakene. Dette er arenaer som gjennom SFUene kan stimuleres til å utvikle kvaliteten både i utdanningen og tjenestene.

Spekter har i flere høringsuttalelser, blant annet i forbindelse med NOKUTs oppgaver og mandat og kvalitetsutvikling i høyere utdanning, påpekt at praksis må ses i nær sammenheng med kvalitetsutvikling, og at det må komme tydeligere frem som kvalitetsaspekt i ulike evalueringer. Relevans for arbeidslivet er viktig for utdanningene, arbeidslivet og studentene, og en tettere kobling mellom utdanning og arbeidsliv gjennom ulike former for praksis er i mange tilfeller en god katalysator for å bli bedre på dette feltet. Relevans bør for mange utdanningers vedkommende derfor være ett av flere elementer i kvalitetsutviklingen og også i kriteriene for å bli tildelt status som et senter for fremragende utdanning.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

Anne-Kari Bratten
Viseadministrerende direktør